Չորեքշաբթի, 9 Մայիս 1917

Բ. Տարի — Թիւ 154 (310)

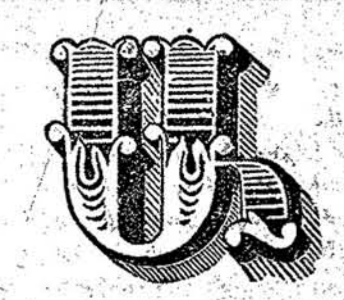
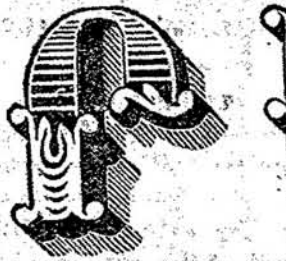
ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԻԵՄ

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ

		Տարեկան	Վեցամսեայ
ԵԳԻՊՏՈՍ	Ղ. Ռ.	60	40
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	Ֆր.	20	10

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹԸ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Շարա Ռասլ Տարսար, Թիւ 16
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀԱՍՑԷ
Journal AREV
B. P. № 600
Alexandrie, EGYPTE

ՉՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՉԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԻՐ

ՏՆՕՐԷՆ-ԽՄԲԱԳԻՐ ԱՐԵՒԻ՝ ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ԾՐԱԳԻՐ ԵՒ ՄԷԹՈՏ

Ազգը բաղմաթիւ առիթներով կանոն․․․ [illegible] ունի այս միջոցին։ Եթէ [illegible] ժողովուրդ ելք մը ընելով [illegible] ղեկավարները վերջին ու գործ [illegible] քով քովի բերելով անոնց սրբազան [illegible] հետեւութիւնը ինքզինքնին հանել, պիտի տեսնէ որ այ [illegible] իրապէս այդ պետքերուն գոյութեան կախուած է մեր ազգին [illegible] կամ չլինելու խնդիրը։

Ուրիշ ատեն, պէտքերը դարձեալ [illegible] էին և [illegible] կ'ըլլային այդ պետքերուն [illegible]։ Ոչ մէկ ատեն, սակայն, նոյնիսկ մեկ-[illegible] բաւ ունենալ այն [illegible] պէտք [illegible] այսօր՝ թէ մեր զօհողութիւնները [illegible] պիտի չանցնին։ Աստուծով, պահպանել միայն կ'ալխատինք։ Պահպանել․ հայը իր տեղոյն վրայ, պահպանել անոր անձը, [illegible], ժառանգական և [illegible] [illegible] իւնները, անոր [illegible] և [illegible] ազգային մը [illegible] անոր յոյժն [illegible]։ Զուր [illegible] [illegible] եր համար [illegible] [illegible] [illegible], որով [illegible] թշնամին մէկ կողմէ [illegible] ինչ որ մենք շինել կը [illegible] միւս կողմէ, և ասով [illegible] ներքին մէջ կը քանդէր ազգային [illegible] գործին օգտակարութեան հաւատքն ալ։

Այդպէս չէ այսօր։ Գերագոյն կորուստներէն ետք զոր ազգ մը կրնայ տալ, գերագոյն հաւատքի և յոյսի հորիզոն մը պարզուած է մեր առջեւ, որուն հասնելը այլ եւս կրնանք խօսիլ թէ մեծ մասամբ մենէ կախում ունի։ Ոչինչ պէտք կորսուի այն զոհողութիւններէն որոնք պիտի [illegible], բայց ամէն բան կորսուի [illegible] եթէ չընենք այդ զոհողութիւնները։

* *

Օգնութեանց կարգին ամենա[illegible]ը՝ դրամական զոհողութիւնն [illegible] պահանջքը, օրինակի [illegible], քանակով և որակով, շատ [illegible] դժուարին է գոհացնել և [illegible] անկարելի իսկ։ Մէկ կամ [illegible] կրնան միլիոն մը ոսկի մէջ[illegible]բերել, բայց միլիոն մը ոսկին [illegible]նջուած մէկ մարդը չեն կրնար [illegible]եցնել։ Ի փոխարէն դրամը [illegible] կ'ընէ արդէն գոյութիւն ու[illegible] ուժերու գործածութիւնը։ [illegible]ազը, վերստին, նոյն մը պիտի [illegible] այս երկրին և հաւանօրէն [illegible] այլ երկիրներու Հայու[illegible]՝ որպէսզի նոր և մեծ ճիգ մը [illegible] դրամապէս ալ օգնելու ազգա[illegible] [illegible] փրկութեան գործին։ [illegible] թէ այդ կոչին կ'ըն[illegible] ժողովուրդը՝ անձկատան[illegible]ութեամբ մը և մինչև ան[illegible] [illegible] թէ ինչ'ու ան [illegible] Տրամադրութիւնները ընդհանուր [illegible] [illegible], միայն, [illegible] օգտը-

անգամ լաւ ապացուցել անհրաժեշտ ամէնուն մտքին մէջ ու թէ նպաստամատոյցի անունով կատարուելիք հանգանակութիւնը իրապէս տուրքի մը չափ ճարկադրիչ է բարոյապէս։ Այդ հարկադրութիւնը չզգացողներուն համար է որ, վերջէն, ան կրնայ ըլլալ նաև նիւթապէս ճարկադրիչ։

Հարկադրիչ է, որովհետև տրգին սմբռզ՝ մեծ մարմիններն են, առանց բացառութեան, որ գործին մասին համաձայնած և միջոցներուն մասին՝ այս համերաշխութիւնն ընել որոշած են։ Եւ ինչպէս որ Ֆրանսացի մը կամ Անգլիացի մը իր վրայ դրուած տուրքերը վճարելու համար — մանաւանդ այսօր՝ պատերազմի ատեն՝ հակառակ անոնց այնքան ծանր ըլլալուն — չի մտածեր և չի թալլացուիր ալ մտածելու թէ անոնք օգտակա՞ր են կամ ոչ, այնպէս ալ կը խորհինք թէ պէտք է ընեն բոլոր Հայերը, որովհետև Հայոց ամէն պատասխանատու մարմիններն են որ լիակատար համաձայնութեամբ մը միայն այս պէտքն [illegible] և այս որոշած են

Ա[illegible] [illegible] ամէնայն, կը պահանջէ՝ մինչև հիմա եղածներէն տարբեր ու աւելի կատարեալ ծրագիր մը և մէթոտ մը։ Ուրախութեամբ կը հաղորդենք որ Գահիրէի մէջ, արդէն, այս ըմբռնումը տիրած է Նպաստամատոյցի հրաւէրով երկուշաբթի իրիկուն գումարուած կարեւոր ժողովի մը մէջ, որուն մասնակցող բազմաթիւ ծանօթ անձնաւորութիւններ ինքզինքնին յօժարակամ տրամադրած են գործին յաջողութեանը աշխատելու, նպատակին վրայ վստահ և միջոցներուն համար միայն որոշելով որ իրենց մէջէն յանձնախումբ մը գտնենք ուսումնասիրէ և քանի մը օրուան մէջ լաւագոյն ու գործնական ծրագիր մը բերէ իրենց։

Ամէն օք պիտի պատասխանէ իրեն ըլլալիք դիմումին, ժողովուրդը այս անգամ ալ, հարուստները այս անգամ մանաւանդ։ Պիտի փափաքէինք որ կազմուելիք ծրագիրը այս վերջիններուն մասին կանխակալ կարծիքներէ չառաջնորդուէր, որքան ալ իրաւացի ըլլային այդ կարծիքները։ Պիտի փափաքէինք որ յարմարագոյն անձնաւորութիւններ Ազգ․ Առաջնորդարան հրաւիրէին անխտիր բոլոր անոնք որոնք կրնան կարեւոր գումարներ տրամադրել, և կոչութիւնը հաւաքաբար անոնց պարզելէ վերջ՝ առանձնապէս անոնց պատասխանը։ Իրաւ է թէ ոչ ոք ուրիշի մը անպարտաճանաչութեամբը կրնայ իր անպարտաճանաչութիւնը արդարացնել, բայց ազգին կարիքները մեծ և առիպողական են ու այն որ իր պարտքը կը կատարէ չի կրնար հանդուրժել որ ուրիշ մը անկէ խուսափի։

Իսկ Գահիրէի օրինակին յաւով պիտի հետեւի անշուշտ Աղեքսանդրիան։

ԴԻՄԱՆԿԱՐՆԵՐ

ԹԷԹԷՒՍՕԼԻԿԸ

Այն վայրկեանին ուր զինք կը տեսնես, իր խառատիկ զգեստովը ու կանաչի մանրամանր քայլերովը, կ'ուզես թեւերդ պզտտայէն մէջ պահէն միւսը հասցնելու ճիգով մը տարածել, ու անոր անցքը բանալու համար՝ ներկայ կամ բացակայ բարեկամներդ օգնութեան կանչել քեզի. — «Հասէ՛ք, տղա՛ք, չո՛ւտ հասէք... Անհատիկ հո՛ս, այնտեղ տե՛ս... Բարե՛, դարձեալ անյայտացաւ, մեր ձեռքէն դարձեալ թաւ զունդակ փետուրով սատառուն, նախշուն կաքաւը։»

Եւ իրաւ, անիկա մէկն է որ ամէն ճամբու վրայ կ'երեւայ, ամէն տեղ կը մտնէ կ'ելլէ, կտտակելով, ծափահարելով, խնդալով, և մերթ խաբուսիկ անձրեւի մը շիթերովը՝ կէս մը ծիծաղելու պէտ լալով։

Մեծաշրջիկ խառատուններ կ'ընէ անիկա յաճախ, անհնարին յուսադրութիւններ, և տակայն փախուստ կուտայ մինչ, ամէն անգամ որ լրջագէմ Պարտականութեան մը ուղղակի իրեն մերձենալը նշմարէ։

«Երկաթեայ Պարտականութեան ծանր մարմինը կ'ատեմ — կ'ըսէ — ու անոր աւելի ծանր նոյնութեանն ներքեւ՝ չնչահեղձ կ'ըլլամ։»

Խորշելով կը խուսի կարգ մը ունեցողներէ, որպէս ջրահեղձ մը տղմոտ ցայտումներէն։ Իր զուարթութիւնը որ իր մոգի փայլ[illegible] է զորավիգի [illegible] պաշտպանութեան ն'և է պատրուակի մը [illegible] մոր գործածելէ կ'զգուշանայ ամախնդրորէն։

«Իմ զուարթս ո՛չ հովին մը ցուղն է և ո՛չ ալ պահակի մը բիւր ճակատը։ Անիկա, պարտանտաման փողոցներու մէջ, շարժումներու նկարչականութիւնը հատատարակչաց լարախաղացի մը փողն զուարթինկ մըն է, կամ ճեպօ ը՝ տոնածայնիս համանուագը դեկավարող։ Անիկա մոգական ցուպ մըն է, ո, լուսինին ճաճանչները մութ փողոցներէն ի վեր կը փայլատակեցնէ ու զող կը հանէ ուշ մնացած աղջիկներու սրտերը։ Անոր դերը լոյսերու ու կայծերու լոյս սրտին հետ զբօսնուլ է միայն, և ան պետք չէ բնաւ ցեխին դպչի։»

Այսպէս կ'ըսէ ինքզինքին։ Ու, օգնութիւն փնտռող քայլերէ չարաճճակ իր ուղին շեղեցնելով, կը հեռանայ, արծաթազարդ զուարթը հովհարի մը թեւերին պէս իր կողն ի վեր դարձնելով, ոսկային իր ցնորքները երջանկօրէն աղալով...

ՄԻՀՐԱՆ Ց. ԱԺՏԷՐԵԱՆ

ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԻՆ ՀԱՄԱՐ

«ԱՐԵՒ»Ի ՄՐՑՈՒՄԸ

Մեր վերջին թիւով հրատարակեցինք Տ. Գ. Ցովսէփեանի(*) մէկ նամակը, որով ճինգ ոսկիի մրցանակ մը կը խոստանայ «Արեւ»ի մէջ լոյս տեսնելիք այն լաւագոյն գրութեան որ շինիչ և գործնական ոգիով մը պիտի խօսի Հայ երիտասարդութեան մտքին և զգացումներուն ու անոր պիտի ներշնչէ «ինքնօգնութեան, անձնավստահութեան, անհրկիւղութեան, աշխատութեան, յաջողութեան և առաքինութեան» սկզբունքները։

Տ. Ցովսէփեանի հաստատած այս մրցումը այսօրուընէ բացուած կը յայտարարենք հետեւեալ պայմաններով.

1. «Արեւ»ի խմբագրութիւնը այս նպատակաւ իրեն ուղղուած գրութիւնները առաջին քննութենէ մը անցընելով հետզհետէ պիտի հրատարակէ անոնց-

(*) Տպագրական սխալ մը ճամակին [illegible]

մէ լաւագոյնները, համաձայն իր դատողութեան։

2. Մրցումին և հետեւաբար յօդուածներու հրատարակութեան պայմանաժամ որոշուած է երկու ամիս՝ սկսեալ մայիս 15էն։

3. Երեք ձեռնհաս անձնաւորութիւններէ բաղկացած ժիւրի մը «Արեւ»ի մէջ հրատարակուած այդ բոլոր գրութիւնները քննելով՝ անոնցմէ լաւագոյնին պիտի յատկացնէ խոստացուած մրցանակը։ Ժիւրիին կազմը պիտի ծանուցուի յառաջիկային։

Ծան. — Ղրկուած գրութիւնները պէտք է՝ Ա. տնտխալ հայերէնով մը շարադրուած ըլլան. Բ. Թանձրացեալ և գործնական թելադրութիւններ պարունակեն՝ փոխանակ վերացական կոչերու. Գ. ըլլան ինքնատիպ և ոչ թարգմանածոյ (պատշաճ մէջբերումներ ինքնատպութեան հանգամանքը չեն վերցներ), Դ. «Արեւ»ի երկու սիւնակէն աւելի տեղ չգրաւեն։

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԿՈՅՐԻՆ ԱՉՔԵՐԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻՆ

Հավասի հեռագիր մը կ'ըսէր անցեալ օր, ակնարկելով Զախմիսի դաշինքին կազմութեան, թէ առաջին անգամն է որ Քոնսթանթինէն իշխանութեան կը կոչէ Դաշնակիցներուն համակիր անձնաւորութիւններէ բաղկացած նախարարութիւն մը։

Եթէ ճ[illegible] ֆրանսական գործակալ[illegible] այս զգացում[illegible]։ Զախմիսի դաշինքին կազմութիւնը ժամանակաւոր ծանրակշիռ նշան մըն է։

Գերմանական զօրութեան մօտալուտ եթէ ոչ վերահաս անկումին նշանը պարզապէս։

Որպէսզի Գերմանիոյ ուժին ամենէն մեծ ագահաշարժն ու հաւատացողը՝ ըսել կ'ուզեմ Ցունաստանի Թագաւորը՝ իր յոյսը կտրած ըլլայ Քայզէրին լէգէոններուն յաղթանակէն, ինք՝ որուն հաւատքը ցարդ ոչ մէկ գերմանական ձախողութենէ խախտեցաւ սասանեցաւ, պէտք է որ իր սիրելի կողակցին հայրենիքը անդառնալի [illegible] հասած ըլլայ։

Գաղափար մը կազմելու համար այս մարդուն անպարագիծ գերմանասիրութեան և Գերմանիոյ վերջնական յաղթա-

ԱՆԳԼՈՒՀԻՆԵՐԸ (10)

ՆԵՐԿԱՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՄԷՋ

Երեքշաբթի, 28 Նոյեմ.

Հակառակերններ։

Փառայեղ առաւօտ մը զոր կ'անցնեմ Գրեթէն Միւզէոմը, ուր Տպագրութեան բաժնին տնօրէն Լօրէնս Պինեըն բանաստեղծը քանի մը պահուած գանձեր մէջտեղ կը հանէ և կը ցուցնէ ինծի։ Բանաստեղծները կախարդներ չե՞ն միշտ։

Պատերազմէն ի վեր գոց մնացած սրահներու մէջ, քովերու տակ կը ներհենն չինական հին և շքեղ նկարներ զորս տրամնուած եմ դիտելու։ Ժպտադէմ աստուածներ են նուրբ գոլորշիներով պատուած, վիշապներ և վագրեր, արեւելեան ծովերու տարօրինակ ձուկեր, բարձրավայր ոեկիններ, թռչուններ և գոյնզգոյն ծաղիկներ։

Ժամը 1. — Պանդոկս կը վերադառնամ՝ աչքերս դեռ այս տեսիլներով լեցուն։ Բայց փողոցին մէջ ամբոխ մը կեցած է և ոստիկաններ կ'երթան կուգան։ Կ'իմանամ թէ բազմաթիւ ռումբեր ինկած են Նայթսպրիճի և Լօրնտս Սքուէրի վրայ՝ երկու տուն քանդելով, և թէ խեղճ վիրաւորեալներ, թերեւս մեռեալներ, [illegible]

նակին առաջադրութեան իրեն ներշնչած անսահմանելի յանդգնութեան ու լրբութեան մասին, կը բաւէ ածել անցեալ հետեւեալ իրողութիւնները, զորս «Թան» օրաթերթը վերջերս կը թուէր ամբաստանագիր-յօդուածի մը մէջ։

«1915 Սեպտեմբերին, Ցունաստանի Թագաւորը կը զեկուցանէ Պուլկարներուն որ չպիտի գործադրէ Սերպիոյ մասին իր դաշնագրական յանձնառութիւնները և կը շշթայադրեծ այսպէս պուլկար արշաւանքը։ Առոր տպացոյցը կը գտնանք էնթէքմիտուի մը մէջ զոր քանի մը ամիս յետոյ Քոնսթանթինէն կը շնորհէր Վիէննայի «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» թերթին թղթակցին. «Ես թէ ինչ կը կարդանք հոն.

«Կրցած հեռատեսութեամբ մըն է որ կը հետեւիմ կեդրոնական կայսրութեանց ամէն մէկ յառաջխաղացութեան։ Գերմանացիներուն կողմէ գրաւուած Ֆրանսական հողի իւրաքանչիւր քթաչափ ինծի կը թուի շահ մը Ցունաստանի համար։

«Ո՛չ անցեալը ո՛չ ալ ո և է կանխակալ կարծիք կրնան արգիլել զիս բաղձալէ Գերմանիոյ Դաշնակից Պուլկարներուն մուտքը ի Սելանիկ, իբր ազատարարներու...»

«Երբ ատորագրեցի զօրահաւաքման հրամանը, կարծուեցաւ թէ Պուլկարիոյ դէմ էր ան, մինչ Վէնիզէլոսի դէմ էր որ բանակս շարժման մէջ կը դնէի...»

«1915 Դեկտեմբեր. — Թագաւորը գնդապետ Բալլիսը կ'առաքէ զօրավար Սարայլի մօտ պահանջելու համար անկէ որ Սելանիկէն քաշուի երթայ իր զօրքովը։ Իմաց կուտայ անոր որ իր երկիրը չպիտի պաշտպանէ Պուլկարներուն դէմ։»

«1916ի գարուն. — Թագաւորին ԱՏՈՒՊԷՐՎԻՈՒՆԵՐԸ, նախատալից Ֆրանսայի և իր դաշնակիցներուն համար, կը հրատարակուին թերթերուն մէջ, օրինակ՝ «Կը ցաւիմ ըսած ըլլալուս որ Պուլկարները պէտք էր ջնջել քաղաքակիրթ ժողովուրդներու ցանկէն. նոյն բանը Ֆրանսացիներուն համար կ'ըսեմ այսօր։»

«Ռիւբէլի բերդին Պուլկարներուն յանձնումէն և Քավալայի զօրաբանակին անձնատուութենէն յետոյ՝ Թագաւորը իր «ազգային հերոսներ» կ'ողջունէ այն բանակները որոնք անձնատուր եղան և իրենց այս ժէսթովը նոր խոչընդոտ մը ցցեցին Դաշնակիցներուն Արեւելեան Բանակին ճամբուն վրայ։

անգլ. օդանաւ մը հաւանօրէն՝ գերմանացի նաւուղիղէ մը վարուած։ Մանրամասնութիւնները կը պակսին։ Ենթադրութիւններ և բաւան զոյրոյթներ կը փոխանակուին։

Ժամը 3. — Ժամադրութիւն ունիմ Լէտի Պաթըրսի Պատերազմական Գրասենեակին մէջ, հաստատութիւն մը որ աշխարհի ամէն կողմէ գիրքեր կ'ստանայ որոնք բանակին և նաւատորմի հիւանդանոցներուն կը բաժնուին. հիւանդանոցներ Անգլիոյ և Ֆրանսայի մէջ, հիւանդանոցներ Լէմնոսի, Մալթայի, Սելանիկի և Եգիպտոսի մէջ։ Սըրբ-Հաուզ Պատերազմական Գրասենեակն է և ճշմարիտ մթերանոց մը գրականութեան, ուր կը տեսնեմ կիներ որոնք կը զատեն, կը դասաւորեն և կը շարեն՝ հո՛ս Ֆրանսերէն վէպեր, հո՛ս պատմական հատորներ, ա՛յնտեղ մանկական գիրքերու դէզ մը, աղջիկ տետրակներու հաւաքածոյ մը՝ Նիք Քարթըրի պատմութիւններ՝ որոնց համար ինծի կը վստահեցնեն թէ միշտ ամենամեծ յաջողութիւնը ունին։ Առաքումները կը կատարուին գորշ կտաւէ խոշոր պարկերու մէջ։

Ունի՞նք Ֆրանսայի մէջ Պատերազմական Գրասենեակ համարժէքը։ Այսպիսով չունինք այնպիսի օրհնաբարար հաստատութիւն մը գիւրացուցած է ան[illegible] ժողովուր[illegible]

«Եգէական ծովուն Թշնամի ընդծովեաները կը պաշտպանուէին արքայական կառավարութեան խնամքովը, որ միեւնոյն ատեն կը հաղորդէ անոնց պէտք եղած տեղեկութիւնները՝ դաշնակից նաւերու երթեւեկին մասին»։

Եւ այս շարքը կը շղթայուի, կը պսակուի 1916 դեկտեմբեր 1ի եղեռնական դաւադրութեամբը, ուր դաշնակից զինուորներու արիւնը կը հոսի, Թագաւորին գիտութեամբն ու հրամանովը…։

* * *

Ու Գերմանիոյ այս ամենէն հաւատարիմ, անձնուէր ու խանդավառ դաշնակիցն է որ այսօր կազմելու կ'ելլայ Դաշնակիցներուն համակիր անձերէ կազմուած դահլիճ մը…։

Ինչ պատահեցաւ որ վերջապէս այս կամակոր և համառած կոյրին աչքերը բացուեցան ճշմարտութեան արեւին, որ լրացուցիչ տեսութեամբ ամէն մարդոց համար կը փայլէր արդէն երկար ատենէ ի վեր։

Ամերիկեան միջամտութի՞ւնն է, ռուս յեղափոխութի՞ւնը, ֆրանքօ-անգլիական ճակատին վերջին փառաւոր յաղթութիւննե՞րը կամ ասոնք ամենքը մէկտե՞ղ, որ կատարեցին cataracte-ի այս հրաշալի գործողութիւնը։

Ինծի աւելի հաւանական կը թուի որ Քօնսթանթին ինչպէս միշտ, այս անգամ ալ գործած ըլլայ իր օգտատենչ անձնական գրգռումովը և հրահանգովը. արդարեւ ես բնական չեմ գտներ որ իր մոլեռանդ գերմանասիրութեամբը անբասրուած այս վեհապետը ինքնիրենը վերահաստատ եղած ըլլայ Գերմանիոյ կացութեան յուսահատականութեանը. հաւատացէք կան զօրս ասելէն խանդալու համար… երկրաշարժը անգամ չի բաւեր. Քօնսթանթինին հաւատքը այս անդամին էր։

Ես հետեւաբար կ'ենթադրեմ որ Քայզէր հունձքն բոլ իր հաւատարիմ և անձնուէր եօրթէն, կարեկցութեամբ ըսե՛ք, իր գինքը կեանքին և գահուն համար հանգստութեամբ մը ըսէ՛ք, կամ հայրաբար քաղաքական հեռատեսութեամբ — պատերազմէն վերջը Պալքաններուն մէջ յենակէտ մը, յունական մը ունենալու համար դարձեալ — թոյլտուութիւն ըրած ըլլալու է որ ամէն յոյս կորած է. թէ Գերմանիոյ գիմագծութեան [illegible] կ'ըսէ փոխելով իր քաղաքականութիւնը և ջանալով սիրաշահիլ նորէն Դաշնակիցները, որոնք այնքան բարի են, վեհանձն ու անյիշաչար։

«Սիրելի՛դ իմ Քօնսթանթին, ըսած ըլլալու է Քայզէրը, շնորհապարտ եմ քեզի ինծի մատուցած բոլոր ծառայութիւններուդ համար. ո՛չ դուն կրնաս զիս ազատել, ոչ ալ ես կրնամ քեզ ազատել Դաշնակիցներուն ձեռքէն. ջանա՛ գոնէ ազատել գահդ, որ թանկագին է ինծի համար, և որուն հաւանական է որ պէտք ունենամ դարձեալ պատերազմէն վերջը…»

Դաշնակիցներուն կը մնայ ըսել թէ ո՛ր աստիճան ճիշդ պիտի ելլան Քօնսթանթէնի ու Քայզէրին հաշիւները։

Մ. Ս. ԳԻՐՃԵԱՆ

ՔՕՆՍԹԱՆԹԷՆԻ ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Յունական խնդիրը՝ դահլիճին փոփոխութեամբ՝ հեռու լուծուած ըլլալէ նոր բարդութիւններ կը վերապահէ։ Զայմիսի դահլիճը, ինչ որ ալ ըլլան անոր դաշնակցասէր միտումները, իր նախորդներէն տարբեր բան մը ըլլալ չի թուիր. ինչ այդպէս ենթադրել կուտան մեզ Աթէնքի Դաշնակից դեսպաններուն անոր հանդէպ ցոյց տուած վերապահ ու կրաւորական վերաբերումը։

Քօնսթանթին Թագաւորը մնալով միշտ կեդրոնական պետութեանց և անոնց Դաշնակիցներուն հաւատարիմ և անձնուէր ծառայ, դաւաճան յամառութեամբ մը կը շարունակէ զոհել անոնց անխնայ՝ ազգ, հայրենիք, պատիւ ու մեծութիւն։

Այս առթիւ շահեկան կը համարենք «Արեւ»ի ընթերցողներուն թարգմանաբար ներկայացնել «Թան»ի հետեւեալ ծանօթագրեալ ամբաստանագիրը, յանձնուած քաղաքակիրթ աշխարհի հանրային դատաստանին։

«Զօր. Սարայլ ջնջած ըլլալով չէզոք գօտին մէջ, յոյն զօրքերու շահատակութիւնները, որոնք յանդգնութիւնը մինչեւ մեր մեկուսացած զինուորներուն վրայ յարձակելու առաջ կը տանին, բողոքագիր մը ստացաւ Թագաւորական կառավարութենէն։ Ան այդ բողոքագրին պատասխանեց այնպէս՝ ինչպէս որ պէտք էր։ Եւ մենք անոր պատասխանին կը պարտինք առաւ և ուժը ամբողջ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով պաշտօն. վաւերաթուղթի մը մէջ Յունաստանի գործերուն մասին ճշմարտութիւնը կարդալու մեր գոհունակութիւնը։ Սոյն ճշմարտութիւնը երկու տողով կ'ամփոփուի, և ահա. «Յոյն կառավարութիւնը աւազակախումբեր կազմակերպած ու արտօնած է»։

1916 դեկտ. 1ի դաւադրութենէն ի վեր, հաւատացնել ջանացած էին մեզ, թէ Թագաւորական Յունաստանը զմեզ գոհունակութեամբ լեցուցած էր. հետեւաբար Յունաստանի մէջ, այլեւս ոչ հրացան կար ոչ թնդանօթ։ [illegible] վարութեան մը հետ, և եթէ մամուլին մէջ կասկածներ յայտնուէին սոյն հաւատումներուն մասին գրաքննութիւնը պարագ կը համարէր անոր հրապարակումը արգիլել։

Զօր. Սարայլի նօթային հրատարակումը, որ ցոյց կուտայ տարիէ մը ի վեր անոր յայտնած կարծիքները, կուգայ, բարեբաղդաբար ցրուել վերի պատրանքը։

Ոչ միայն զէնքերու Բէլոբոնէզ փոխադրութիւնը պարզ քօղարկ մըն էր, այլ պահեստներու կողմէ տուներու մէջ պահուած զէնքերուն շնորհիւ Թագաւորին կառավարութիւնը կրցաւ աւազակախումբեր կազմակերպել, որոնք մեր զինուորներուն վրայ կը յարձակին։ Գաւառապետներն են որ զանոնք ոտքի կը հանեն և կը պաշտպանեն։ Ռոյալիստ պետներն են որ անոնց շահատակութեանց ուժ և ուղղութիւն կուտան։ Աւելորդ է — վասնզի, այժմ կարելի է խօսիլ — աւելցնելու, թէ Յունաստանի Թագաւորին և իր նախարարներուն այժմու ընթացքը ճշգրտօրէն նման է 1915ի իրենց ընդգրկած ընթացքին, զոր, հակառակ մեր կրկնուած ճիգերուն, չկրցանք զայն մեր ընթերցողներուն ճանչցնել։ Մենք կը բաւականանանք մի միայն գլխաւոր իրողութիւնները նշանակել հոս, առանց ոեւէ մեկնաբանութեան(*)։

1916 Գարուն. — Այն օրը յորում Զօր. Սարայլ կ'ընդունէր Քօնսթանթէն Թագաւորին ներկայութեան, նոյն օրը, հինգ վայրկեան առաջ, ան ընդունած էր «Պէրլինէր Թակէպլաթ»ի մասնաւոր թղթակիցը և անոր յայտնած էր Ֆրանսացիներուն հանդէպ ունեցած իր բուռն ու թշնամական հակակրանքը։ Գերման դեսպանատան զինուորական կցորդ մայոր Ֆալքէնհաուզէնի գործակցութեամբ՝ Թագաւորը, Զաւէցէրէոյ օրինակին վրայ կը կազմակերպէ իր բանակին զօրաշարժը՝ դիւրացնելու համար արեւելեան բանակին ետեւէն յանկարծակի յարձակում մը։ Իր մշտական խորհրդակիցներն են՝ մայոր Ֆալքէնհաուզէն, Շէնք, Սթրէյթ՝ գերման յայտնի գործակալները։

Պահեստներու ընկերակցութիւնները կազմուեցան՝ ապստամբութեան առիթ տալու համար որ կը պատրաստուի և որ պիտի պայթի դեկտեմբերին։

1916 սեպտեմբեր. — Թագաւորական պալատին անթել հեռագիրը լուր կուտայ գերմանօ-պուլկար սպայակոյտին մեր բանակին կեդրոնացումը՝ Թշնամի կեդրոնին վրայ յարձակումի մը համար։

Այս տեղեկատուութեանց շնորհիւ Թշնամին մեզ կը կանխէ՝ երկու թեւերն վրայ յարձակումով մը և մեր յառաջացման գործողութիւնը կը յապաղի 15 օր։ Ամէն մարդ գիտէ այս յապաղումին արդիւնքը։

Հոկտեմբեր 1916.— Աթէնքի հանրային մէկ հրապարակին վրայ Թագաւորը կը նախագահէ [illegible] ապստամբութիւն կը քարոզէ. բացէ ի բաց [illegible]

Նոյեմբեր 1916. — Թագաւորական կառավարութեան հետ Նաւակալ Ֆուրնէի կայացուցած համաձայնութեան մը հիման վրայ ցամաք հանուած մեր նաւաստիները սպաննուեցան Աթէնքի փողոցներուն մէջ յանկարծակիի եկած պահուն գերման գործակալներու ղեկավարութեամբ։ Անոնց դիակները իրենց հագուստներէն մերկացնելով աղբանոցները նետուեցան։ Ֆրանսայի բարեկամ յոյն հպատակները բանտարկուեցան և սպաննուեցան։ Յոյն [illegible] նագրութեան մը մէջ, Թագաւորը կը փառաբանէ ոճրագործները։

Գերման սպայակոյտին հետ կատարուած հեռաձայնի և հեռագրական բազմաթիւ հաղորդակցութիւններ, Զօր. Սարայլի բանակին դէմ յարձակում մը կը պատրաստեն։ Գերմաններուն ժամադրութեան հասնելու անկարելիութիւնը միայն արգելք կը դառնայ գործադրութեան։

Յունվ.-Փետրուար 1917.— Մինչ պաշտօնական լուրերը կը ծանուցանեն թէ կարգ ու կանոնը կատարելապէս վերահաստատուած է Յունաստանի մէջ, անդին Թագաւորը զօրքերու խումբեր կը հանէ, որուն դէմ զօր. Սարայլ, կը գայթի ու կը գործէ՝ իր միակողմանի ընթացքով, Քօնսթանթէն հաւատարմօրէն, Վիլհէլմ Բ.ի հրամանը կը կատարէ, «պահէ՛ գահդ»։

Ահա մի քանի իրողութիւններ այս թղթածրարէն (dossier)։ Մեկնաբանութիւնը աւելորդ է. արեւելեան բանակին մեծ հրամանատարին ձեռք առած միջոցները մասնակի արդիւնք մը կը յանգին, որոնք գոհացուցիչ են մեր ապահովութեան ու արժանապատուութեան տեսակէտով։ Մինչ խնդրոյն ամբողջականութիւնը կը մնայ ամբողջ, և պէտք կա՛յ ըսելու, ուրիշ զոհեր կը պահանջէ։

(*) «Թան»ի սոյն ամբաստանագրին առաջին մասը արտագրուած ըլլալով մեր աշխատակից Տ. Միքայէլ Կիւրճեանի այսօրուան «Օրը Օրին»ին մէջ, մենք այդ մասը յապաղելով՝ շարունակութիւնը միայն կը դնենք հոս։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՆԵՐ

Արեւմտեան ճակատին

ԱՆԿԼՕ-ՖՐԱՆՍ. ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆԸ

Բարիզ, 7. — Հինտէնպուրկի գծին ճարճատումին անձկութեամբ բռնուած գերմաններուն անըմբռնելի կատաղանքը ի յայտ կուգայ այժմու կռիւով։ Երբեք անոնք այսքան կատաղութեամբ չէին հակագործած, երբեք այսքան անխնայ շռայլութեամբ անոնք իրենց մարդիկը չէին զոհած։ Մեծ ուժերով սկսուած գերման վերադարձ յարձակումը նոր ճակատամարտի մը համեմատութիւնը առաւ որ կատարեալ պարտութեան մը յանգեցաւ։ Ֆրանսացիք փշրելով կատաղի հակայարձակումը և ահաւոր կորուստներ ընծայելով Թշնամւոյն։ Մեր իրենց յաղթանակը՝ Վայի և Այլէտի ամբողջ ճակատին վրայ հող շահելով, շրջան մը որ մասնաւորապէս նպաստաւոր է պաշտպանողականի. վերջին երեք օրերու հաշուեկշիռը խիստ գոհացուցիչ է։ Զախ թեւէն վրայ Ֆրանսացիք գրաւեցին Հինտէնպուրկի բոլոր ցցունքը՝ բազմաթիւ զօրաւոր յենակէտներով կեդրոնին հիւսիսը։

Աջ թեւին վրայ դէպի Շմէն տէ Տամ երկարող կողը՝ 20 քիլոմէթրի վրայ՝ ինկաւ Ֆրանսացւոց ձեռքը, մինչ Գրէյի հիւսիսը յառաջխաղացքը մասնաւորապէս նշանակելի էր, ուր անոնք, գրեթէ ամբողջապէս գրաւեցին «Սիէկֆրիտ»ի գիծը 4 քիլոմէթր ճակատի մը վրայ։ Բոլոր գործողութիւնները յաջողեցան ոչ այնքան կարեւոր կորուստներով՝ հակառակ գործողութեանց կատաղի երեւոյթին։ Գերման զեկոյցը, թէեւ մթին ու շփոթ, ակնյայտ ուրախալի խոստովանութիւններ կը պարունակէ։ Ան կը ջանայ վստահեցնել ժողովուրդը ըսելով թէ Ֆրանսացիք չկրցան գերման ճակատը ճեղքել ելլէթէ և ինք մինչեւ իսկ գալով Շըմէն տէ Տամի հիւսիսակողմի գերման դիրքերուն, կարելի է ըսել թէ անոնք Ֆրանսացւոց ձեռքը անցած են։ Անոնք Քրաօնի կարեւոր չծանուցին այլ Շէօվրէօ գիւղին բարձունքը որ Քրաօնի հիւսիս-արեւելքն է։ Հ.

Բարիզ, 7 (յ. մ. զեկոյց) «Երէկ գիշերը նշանակելի եղաւ գերման նոր հակագրգռութիւններով, Սուասոնի հիւսիս-արեւելքն ու Շըմէն տէ Տամի վրայ, ուր երէկուընէ ի վեր չորս նոր զօրաբաժիններ հաստատեցինք։ Սաստիկ ռմբակոծութենէ մը նախընթացուած խիստ բուռն հակայարձակում մը մղուեցաւ, Ֆրուամօն ագարակին, Քէրթօ-իւր Թըոլէզ ճակատին և Քրաօնի ու Վօքլէրի բարձունքին մեր դիրքերուն դէմ։ Կատաղի կռիւներ ի նպաստ մեզ լմնցան յաղթականօրէն։ Մեր գունդերը որ դիւցազնաբար դիմադրեցին ահաւոր յարձակումներու բոլոր իրենց դիրքերը պահեցին։ Գերման զանգուածները հնձուեցան մեր հրետանիի և գնդացիրներու կրակովը. Թշնամիին կորուստը խիստ ծանր եղաւ։ Այս [illegible]

Բարիզ, 7. — (Գիշերուան զեկոյց) Օրուան ընթացքին Թշնամին իր փորձերը չէ կրկնած Լաֆօի ջաղացքին հիւսիս և Շըմէն տէ Տամի դէմ։ Հետաքրքիր կռիւը կատաղօրէն շարունակուեցաւ Իւրթըպիզի ուղղութեամբ և Քրաօնի շրջանին մէջ, ուր մեր գունդերը իրենց դիրքերը ամրացուցին Գալիֆօրնիի սարահարթին վրայ։ Գերմաններուն տուած [illegible] դեկութեան համաձայն ճակատին այս մասին վրայ չորս նոր զօրաբաժիններ մտնելով [illegible] յարձակումներուն ծանր կորուստներ կրած։ Ռէնսի հիւսիս-արեւմտակողմը մեր դիրքերը զգալիօրէն ընդլայնեցինք։ Սափինէօլի հարաւը 100 գերի բռնեցինք որոնց երկուքը սպայ։» Ռ.

Լոնտոն, 7.— Մարաջախտ Հէյկ հաղորդէ. «Այսօր կէսօրէ վերջ, Թշնամին մեծ ուժով երրորդ յարձակում մը ըրաւ Սուշէի գետակին հիւսիսակողմի մեր դիրքերուն դէմ։ Առաջին ալիքը հասաւ մեր ճակատի խրամատը ուր փճացուեցաւ մեր հրացաններուն և գնդացիրներու կրակով։ Յաջորդական ալիքները կրակին տակ առնուելով փշրուեցան, գերման մէկ զինուոր իսկ չի կրցաւ հասնիլ մեր խրամատներուն։ Թշնամին ուժեղ վաշտ մը մեր հրետանին թողնելով Գէլլէքուրի քով դաշտին վրայ, ծանր կորուստներու ենթարկուեցաւ։ Գերման վաշտ [illegible] ցաւ իջնելու։ Միւսներէն երեքը կը [illegible] Ռ.

«ԱՆՄԱՀ ԲՈՅՐ» ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

«Յուսաբեր»ի մէջ կը կարդանք.

[illegible] ժամանակաւոր [illegible] նանք թէ, Գ. Ս. [illegible] «Անմահ Բոյր», [illegible] Թատերախաղը, «Ան[illegible]» [illegible] դերերը [illegible] Աղեքսանդրիոյ մէջ, [illegible] ժամանակ [illegible] Աղեքսանդրիոյ [illegible] կին՝ Գահիրէէ [illegible] «Անմահ Բոյր»ին [illegible] պիտի [illegible] Գահիրէի [illegible]

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ Կ[illegible]

Ծիպութիի Գէորգօֆ [illegible] իր Եթովպիոյ մասնաճիւղերուն [illegible] դպրոցէն վկայուած 2 [illegible] պէտք ունի։ Դիմել միայն նամակով [illegible] վկայականներու կրկնօրինակներով Տիար Մ. Գէորգօֆ, 257 Շարի Աբ[illegible] Գահիրէ։

ՊԱՇՏ. ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ

Աղեքսանդրիոյ [illegible] Տ. Կարապետ Ելլէճեան [illegible] հանած ըլլալով 14 ապրիլ 1917էն [illegible] կը հրաւիրուին հանգուցեալին հետ [illegible] ունեցողները մինչեւ յառաջիկայ [illegible] ներկայանալ Աղեքսանդրիոյ [illegible] դարանը արձանագրել տալու [illegible] իրենց հաշիւն[illegible]

Առաջն. Փոխ. Աղեք[illegible]
Ռուբէն [illegible] Գա[illegible]

Աղեքսանդրիա, 30 ապրիլ 19[illegible]

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ[illegible]

Հ. Կ. Խաչի Կեդր. Վար[illegible] գիտ. կառավարութենէն [illegible] նախան-գաղափար մը պէտ[illegible] նենք որ կը փափաքին [illegible] պէտք է դիմեն անմիջապէս [illegible] անձամբ՝ Հ. Կ. Խաչի [illegible] ոփիսը, Շարա. Էլ-Մանախ[illegible] նամակով՝ Administration de la Croix Rouge B. P. 709 Հ. Կ. Խաչի Կեդր[illegible]

ՄԵՐ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺ[illegible]

Օսմ. դրամներու փոխ[illegible] կրած վնասը դարմանելու [illegible] ենք, ամսոյս 11էն սկսեալ [illegible] մանի տարեկան բաժնեգինը [illegible] Ֆրանքի եւ վեց[illegible] բարձրացնել։

Մեր վերջը.

մը տալ մեր զինուորներուն կրնայ, առանց հասցէի, առանց ծրարելու, զայն յանձնել ո՛ և է թղթատունի մը։ Այդտեղէն անիկա կը փոխադրուի Լոնտոնի կեդր. Թղթատունը որ յետոյ զայն կը ղրկէ կա՛մ Պատերազմական Գրասեն, կա՛մ Թեմբերու Գրասեն՝ որ նմանօրինակ հաստատութիւն մըն է, և կա՛մ Պատերազմ. Գերիներու Ընկերութեան՝ որուն անունը կը յայտնէ նպատակը։

Հինգշաբթի, 30 նոյեմ.

Անգլիոյ համար ո՞վ ըսաւ թէ երկիր մըն է ուր հարիւր յիսուն կրօնք ունին և կերակուրի մէկ տեսակ թացան (sauce)։

Կրօմնոր փողոցի եզական ակումբը կը ճաշեմ Տէկին Գ…ի հետ որ Քուէյքըրներու վաղեմութեանց ազանդէն կը պատկանի, և որուն մասին կ'ըսեն ինծի թէ այդ յարանուանութեան ամենէն պերճախօս անդամներէն է։ «Քուէյքըրները» կրօնական հաւաքոյթներուն մէջ՝ միայն անոնք խօսք կ'առնեն որոնք ներշնչուած կը զգան Սուրբ Հոգիէն։

Քուէյքըրները լեցած են իրենց համագումարը, մինչ ես կը յուսայի Տէկին Գ…ի գլխուն վրայ տեսնել երկնաբերուած [illegible] կնգուղը։

յանձն առնելով կասիլ, իսկ միւսները մերժելով ենթարկուիլ զինուորական պարտաւորութեան, առ այս հիմնուած աստուածաշնչական պատուիրանքին վրայ. «Չի պիտի սպաննես ընաւ»։

Մինչեւ հիմա, ոչ մէկ որոշ օրէնք եկած է վճռել այս մերժումներուն հիմնաւոր կամ անհիմն հանգամանքը։ Քուէյքըրները վերաքննութեան խորհուրդին կը ներկայանան իբրեւ առանձին անհատներ կամ տարբեր աղանդներու պատկանողներ որոնք իրենց խղճմտանքին անունով կը մերժեն զէնք կրել։ Զինուորական ծառայութենէ զերծ կը կացուցուին, առ հասարակ, անոնք որ կրնան հաստատել իրենց ծագումին հնութիւնը — կրօնքի առումով, եթէ ոչ աղանդաւորութեան։ Ասոնք կը գործածուին յետակողմի ծառայութեանց մէջ։

Քուէյքըրներն ու Քուէյքըրուհիները բազմաթիւ բարեգործական պաշտօնակցութիւններ ղրկած են Ֆրանսա, Պելճիքա, Հոլանտա, Ռուսիա, Սերպիա, օգնութեան հասնելու համար նուաճուած, տարագրուած հողամասերու բնակիչներուն, ինչպէս նաև կարօտ փախստականներուն։ Քուէյքըրներուն շնորհիւ հրդեհ[illegible] տուներուն տեղ [illegible]

փախստականներուն և Թշուառներուն կ'ընծայուին հագուստներ, բժշկական խնամքներ, ինչպէս նաև ծննդարանի, մանկապարտէզի, դպրոցի և այլ հաստատութեանց բարիքները։

Ֆրանսայի մէջ, Քուէյքըրները մասնաւորապէս նուիրուած են Էնի, Մառնի, Մէօզի ու Մէօրթ-է-Մօզէլի նահանգներուն, ջանալով կարելի եղածին չափ հաւանիլ աւելցնել բնակչութեանց կարիքներուն։

Կը խորհիմ հին Անգլիային, երբեմնի Քուէյքըրներուն, Ճորճ Ֆոքսի պատմուածքներուն, Տէնա Մօրիսին որ գեղջուկներուն մէջ կը քարոզէր — «Աչքերը գոցած էր, գլուխը քիչ մը հակած, և հանդարտ ձայնով մը կը խօսէր, իբր թէ մէկուն որ իր քովն ի վեր կեցած ըլլար. «Ո՛վ Փրկիչ անօրգնեալներու. Երբ մեղաւոր կին մը մինչեւ ոտքերդ գնաց իր ամօթը լեցնելու, քեզ չէր ճանչնար ընաւ, քեզ փնտռած չէր երբեք. իր միտքը խաւարին մէջ մխրճուած էր. իր կեանքը ապականել։ Բայց Դուն ցցուեցար անոր առջև, բայց Դուն սուրբ անոր քով պատուէրը։ Վասնզի Դուն բարեկամներ կը շահիս քեզի պարզամիտներէն, Դուն կը բուժես անդամալոյծները, կոյ[illegible] Դուն կը կշտացնես [illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՎԱՅՐԵՐԷՆ

. . . . կոյացու Բաղ. Միութեան անմիջական բացումը Երզնկայում. Իւրաքանչիւր օր բաց է թողւում մօտ 700 ճաշ. Իւրաքանչիւր որբանոցի տրւում է առաջ կերակուր, ինչպէս մէկուկէս ֆունտ հաց։ Վերջերս Մոսկվայի կոմիտէի կատարած ցուցառութեան համաձայն քաղաքում կան …0 փախստականներ, շրջակայքում մօտ …։ Բայց այս թիւը ենթարկւեց փոփոխութիւնների, որովհետեւ շարունակւում … գալ փախստականների նոր խմբեր։ …խստականների յատուկ գոյութիւնը ապահովված չէ։ Միութիւնը ստացել է մինչեւ 2000 պուդ ալիւր։ Դրանով փախստականներին կարելի է կերակրել 20 … Շուտով ալիւր բերելը կը դառնայ … անհնարին, գարնան ցեխերի պատճառով։ Հարկաւոր են հասնում միջոցներ տեղում պարէն հայթայթելու համար։ Դաշտերը ցանելու նախաձեռնութիւնը յանձնված է Մոսկվայի Հայկ. կոմիտէի … Բաղ. Միութիւնը նոյնպէս … է գիւղացիներին բաժանել ցանքի համար։ Երզնկայի շրջանի … ալիւր … է 20 էամ 40 ֆունտ իւրաքանչիւր … Թիւրքերից … են … Այս գործը մեծ դժուարութիւնների է հանդիպում։ Այս հարցը … ու աղջիկներին … նոյնպէս պէտք է քննութեան առարկայ լինեն հայկական համագումարում։

— Երզրումում՝ տեղական հայկ. կոմիտէին կից կազմվել է «Վերաշինութեան Սեկցիա» անունով մի մարմին, … նախաձեռնութեամբ՝ տեղական … շրջանում հանգանակութիւն է կատարվել հայ որբ-որբուհիների … գոյութիւն և բարոյական … պաշտպանելու նպատակով։ Ցիշեալ հանգանակութիւնը մինչեւ … 27 տուել է արդիւնք՝ միայն 61 … իսկ որպէս ամսավճար …։

— Վանի շրջանի ազգաբնակութեան … սերմացու և գիւղատնտեսական օգնութիւն ցոյց տալու գործը, … նահանգապետի և փոխանորդի … Ժամանակին կազմակերպութեամբ, յանձնված է հայկական … կազմակերպութիւններին։ Այս … պէտք է մեկնեն իրանց գործը կատարելու։ Նպաստ. Ընկ. լիազօր Դր. Վարչութեան և Գիւղատնտ. Ընկ. լիազօր Կ. Համբարձումեանը։ Գործը ղեկավարելու … գիւղատնտես Ա. Սահակեանը։ Ալաշկերտի շրջանի համար սերմացու գնելու … 170,000 ր. է յատկացված Կ. Հ. Ընկերութեան։

ԵՐԵՒԱՆԻ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ ՇՈՒՐՋ

Փախստականական գործերի համար … համախորհրդակցութիւնը … է կոչված Երեւանում մարտի 12—…ին, … Պետրոգրադի և Մոսկվայի … միջոցների խնդրանօք որոշված էր յետաձգել մարտի 25—27ին։ Այժմ մի նոր … առիթ է կորգագրիչներին … դարձնել համախորհրդակցութիւնը … ժամանակով։ …կազմակերպութեան հրաւէրով … իրանց յօժարութիւն … և ցանկութիւնն էին յայտնել … հետեւեալ կազմակերպութիւնները — 1. Կ. Հ. Բ. Ընկերութիւն … կենտրոնական Կոմիտէն, 2. Հ. … Ընկերութիւնը և Հ. … Ցանձնաժողովը, 3. Հ. … Ընկերութիւնը, 4. … Հ. Կոմիտէն, 5. Մոսկվայի Հ. Կոմիտէն, 6. Ռոստով Նախիջեւանի … 7. Պետական Դումայի … Միք. Պապաջանեան, Մ. Ա. … և Ֆրանգուլեան, 8. Բագուի … Միութիւնը, 9. Մարդասիրական Ընկերութիւնը, 10. Ալէքսանդրապօլի … Ընկ. … և «Եղբ. Օգնութեան» կոմիտէն, 11. … Օգնութեան» կոմիտէն, … Ընկ. … Բարեգ. Ընկ. … մի … Սակայն … Օգնութեան» էջ-

միածնի և Երեւանի գլխաւոր կոմիտէները իրանց գրութեամբ յայտնում են, թէ որովհետեւ համախորհրդակցութեան գլխաւոր նպատակն եղել է առեղծել փախստականներին օգնող հայկական բոլոր կազմակերպութեանց միութիւն ընդհանուր մի կենտրոնական … մարմին, իսկ վերջին կէտը, այն է կենտրոնական մարմնի առեղծումը հանված է օրակարգից ուստի նպատակայարմար է յետաձգել համախորհրդակցութիւնը մինչեւ այդ կէտի պարզվելը։

Կորգագիր մասնաժողովը, ի նկատի ունենալով այդ հանգամանքը, որոշեց հեռագրով յայտնել մասնակցելու հրաւիրված բոլոր կազմակերպութիւններին, որ համախորհրդակցութիւնը յետաձգվում է ցնոր տնօրինութիւն։

— Մոսկվայի Հայկ. կոմիտէի նախագահ Սա. Մամիկոնեանը հետեւեալ հեռագիրն է ուղարկել Կ. Հ. Բարեգ. Ընկ., Նպաստամատոյց Ընկ. և Հ. Գիւղատնտեսական Ընկ. նախագահներին.

Մոսկվա, 28 փետրվարի

«Մոսկվայի հայկական կոմիտէն խստօրէն պնդում է, որ հայկական կազմակերպութիւնների համախորհրդակցութիւնը գումարվի։ Ոչ մի խոչընդոտ առիթ չը պէտք ծառայի յետաձգել խորհրդակցութիւնը։

Պնդելով՝ խնդրում ենք գումարել խորհրդակցութիւնը մարտի վերջից ոչ ուշ»։

Գոհունակութեամբ կը տեղեկանանք թէ՝ տեղւոյս Անգլ. Կարմիր Խաչի հրաւէրով հայ հետազօտիչներէն առան և հինգ հոգի, շաբաթէ մը ի վեր սկսած են օրուան որոշ ժամերուն, աշատարկել անգլիական զինուորական հիւանդանոցին մէջ։

Հայ հետազօտիչներու խնամոտ ուխտաւութիւնը ընդհանուր գոհունակութիւն պատճառած է անգլ. իշխանութեանց։

Խորին ցաւով կը տեղեկանանք թէ՝ մեր պատուական բարեկամը Տիար Ալպան Պետրոսեան դժբախտութիւնը ունեցած է իր եղբօրորդին կորսնցնելու, որ Պաղեստինի անգլիական բանակին մէջ իբրև թարգման կը ծառայէր։

Խմբագրութիւնս իր անկեղծ ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տ. Ալպան Պետրոսեանի և հանգուցելոյն ծնողացն ու պարագայից։

ՀԱՆԴԷՍ ՄԸ

Գահիրէի պատուարժան հայ հասարակութիւնը անխտիր կը հրաւիրուի ներկայ գտնուիլ՝ ի պատիւ Հայ Համերաշխութեան սարքուած հանդէսի մը, որ տեղի պիտի ունենայ ԹԻՒՐՍԱԼի սրահին մէջ, յառաջիկայ կիրակի, մայիս 13ին, առաւօտեան ժամը ճիշդ 10.30։

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Հ. Կ. Խաչի Կեդր. Վարչութիւնս եգիպտ. կառավարութենէն վկայեալ օգնական-գեղագործի մը պէտք ունի. անոնք որ կը փափաքին տրամադրուիլ, պէտք է դիմեն անյապաղ հետեւեալ հասցէիս անձամբ՝ Հ. Կ. Խաչի Կեդր. գրասենեակ, Շարա. Էլ-Մանախ, Թիւ 19. Նամակաւ՝ Administration Centrale de la Croix Rouge Arménienne B. P. 709. Le Caire

Հ. Կ. Խաչի Կեդր. Վարչութիւն

Հ. Կ. Խաչի Կեդր. Վարչութիւնը դարմանատար կազմակերպութեան պէտքին աշխ., ներկայիս կը հրաւիրէ բոլոր այն դարմանատար պարոնները՝ որ անցեալ տարի դասաւանդութեանց հետեւելով վկայական առած են։

Կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ այս չորեքշաբթի, 9 մայիս, երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Կ. Խաչի Կեդր. գրասենեակը՝ Շարա Էլ-Մանախ, Թիւ 19.

Հ. Կ Խաչի Կեդր. Վարչութիւն

Ստացուած գիրքեր. — La Musique en Armsnie, par Frédéric Macler, Paris Librairie E. Nourry, 62 rue des écoles.

Historie Moderne des Asméniens, [1375-1916] préface par J. de Morgan, par K. J. Bsmabiian, Paris chez G…

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԵՐ

Արեւելեան ճակատին

Բեթրոկրատ, 4. — Գ. Միլիուքոֆ դաշնակիցներուն ղրկեց ասոր ժողովուրդին ուղղուած կոչը, որուն մէջ յիշատակուած էր Ռուսիոյ պատերազմին նըպատակը։ Բաց ասոր, ան յայտնած է թէ ատոնք կատարելապէս նման են պետական մեծ մարդուն Տքթ. Ուիլսընի յայտարարած սկզբունքներուն։ Նոր Ռուսիան, յայտարարած է Գ. Միլիւքօֆ, վճռած է պատերազմը յաղթականօրէն առաջ տանիլ։ Ռ.

Բեթրօկրատ, 5. — Գործաւորներու ու զինուորներու ներկայացուցչական ժողովը 19ի դէմ 34 ձայնով գոհացուցիչ նկատեց Գ. Միլիւքօֆի նօթային մասին ժամանակաւոր կառավարութեան բացատրութիւնները։ Գործաւորներու և զինուորներու ներկայացուցիչներուն 2500 անդամէ բաղկացեալ խորհրդաժողովը, 35 ձայնի առաւելութեամբ ժամանակաւոր կառավարութեան վստահութեան քուէ տուաւ։ Տուման, այսօր յեղափոխութենէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով գումարուեցաւ։ Ռ.

Ռում. ճակատ. — Թշնամի հետեւակազօրաց պզտիկ յարձակում մը Օյթուզի հիւսիս-արեւմուտքը գլուխ եր մղուեցաւ։

Կովկասեան ճակատ. — Թշնամին Կիւմիւշխանէի հարաւ-արեւմուտքը յառաջանալ փորձելով, ետ, իր խրամներուն մէջ նետուեցաւ։

Սև ծով. — Մեր օդաօրմիղներէն մին Մոնմուրիյէի վրայ 120 ռումբ նետեց։ Հ.

Միացեալ Նահանգները

Հաւմ, 5. — Ամերիկայէն լուր կուտան թէ ամերիկեան Նաւահանգիստները արգելափակուած գերման բոլոր անդրատլանտեաններն անմիջապէս, Ֆրանսա պիտի մեկնին ամերիկեան զօրք կատարելապէս սարքուած ու պատրաստ զինամթերքներով և ծանր թնդանօթներով, սաւառնակներով և ռազմանիւթի խիստ կարեւոր բեռով մը։ Ման.

Շիքակօ, 4. — Ֆրանս. առաքելութիւնը հոս հասաւ։ Ռ.

Ուաշինկթըն, 4. — Անգլ. առաքելութիւնը ամերիկացի պաշտօնատարներուն հետ քոնֆէրանսի շարք մը հաստատած է։ Ծովակալ Ջ'ըր նաւային յանձնախումբին և Գ. Պալֆուր արտ. պաշտօնութեան նախագահին հետ տեսնուեցան։ Ռ.

Բօր-օ-Բրէնս (Հայիթի) 5. — Նախագահը պատգամագիր մը ուղարկած է խորհրդարանին, Գերմանիոյ դէմ պատերազմ յայտարարել պահանջելով։ Ռ.

Պալքաններուն մէջ

Հաւմ, 3. — Մակեդոնիոյ ճակատին վրայ, երկու ամսուան ընթացքին, թշնամին հինգերորդ անգամ ըլլալով փորձեց, Փարալօվօի (Մոնասթըր) արեւելքը 1050 կողին բարձունքին վրայի մեր դիրքերուն մէջ մտնել։ Վերջին փորձը, ինչպէս արեւելեան բանակին զեկոյցը կը հաղորդէ, կատարելապէս ձախողեցաւ։ Թշնամին խնամքով պատրաստած էր յարձակումը, որ կատաղօրէն սկսաւ 30ի առաւօտը ժամը 5ին, գնդացիրներու և ռումբերու առատ կրակով մը մեր գիծերուն դէմ, ինչպէս նաև հրետանիի փակոցի կրակով մը որ մեր գիծերուն ետին կը տեղար։ Քիչ յետոյ, բուլղարական որսորդ պահակազօրաց մեծ ջոկատներ որոնց կ'ընկերանային բազմաթիւ օգնազօրքեր, մեր դիրքերուն դէմ խոյացան՝ ձեռնառումբեր նետելով և փչաթիլերու մէջէն դէպի մեր խրամները անցք մը բանալ ջանալով։ Երբ անդին, մեր հրետանին փակոցի կրակ մը կը բանար, մեր հետեւակազօրքը հրացանի և ռումբի հեղեղով մը թշնամին կ'առնէր ետ դառնալ։ Անոնք, դարձեալ փորձեցին յարձակիլ, բայց մեր կրակին սաստկութիւնը ստիպեց զանոնք անկանոն կերպով փախչիլ։ Բազմաթիւ թշնամի մեռեալներ, զէնքեր և ռազմանիւթ գետնին վրայ մնացին և ուրիշ ծանր կորուստներ ենթադրել կուտան թշնամի գծին ետին —…

Ալպանիա և Մակեդոնիա ըրած իր այցելութենէն դարձին «Ժըրնալ տ'Իթալիա»ի կողմէ ենթերվիւ եղած, յայտարարած է թէ, իտալացիները Ալպանիոյ մէջ կազմակերպած են տաղնջապահական մարմիններ, դպրոցներ բացած և ճամբաներ շինած են. օրինակ, Սանթի Քուարանթայէն Ֆլօրինա գացող գլխաւոր ճամբան։ Անոնք այժմ նորոգելու վրայ են նաւահանգիստը։ Ալպանիոյ մահմետականները՝ կամենալ կազմակերպելու համար ալպանիական մարմին մը, դրամ ելլելու վոլենթիւ շուրջ ճանճախտը հաղածելու։ Մակեդոնիոյ մէջ իտալական զինուորներուն ընթացքը հրաշալի է։ Զօր. Սարայլ անոնց ուղղած է խիստ փաղաքշական շնորհաւորութիւններ։ Ֆրանքօ-իտալ. և սերպօ-իտալ. յարաբերութիւնները խիստ սիրալիր են։ Ռ.

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Աթէնք, 4. — Նոր դահլիճը կազմուած է հետեւեալ կերպով. Զայիմիս՝ նախագահ և արտաքին գործոց, Նէկրիս՝ ներքին, Ռալլիս՝ ելեւմտական, Թաբալամիս՝ պատերազմական, Տէմէրճիս՝ ծովային, Անթօբուլոս՝ հաղորդակցութեանց, Քալլինկոս՝ տնտեսական, …օ-րիքիս՝ դատական, Իսմիրիս՝ կրթութեան, Տրոոբուլոս՝ պարենաւորման նախարարներ։

Նոր դահլիճը այս առաւօտ իր երդումը կատարեց։

Լոնտոն, 4. — Դաշնակից դեսպանները անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք առած են, մաքսին, երկաթուղիներուն, նամակատանց, հեռագրատանց և ոստիկանութեան հսկողութեան համար։

Բարիզ, 4. — Կառավարութիւնը հրաման ըրաւ Գ. Վէնիզէլոսին տրամադրութեան տակ դնել յունական երկու թորփիլահալածները՝ ապահովելու համար կղզիներուն հաղորդակցութիւնը։ Ռ.

Աթէնք, 4. — Դաշնակից հակակշիռին պաշտօնները յոյն պաշտօնեայ մը ընկերակցութեամբ երէկ Հալանդրի մէջ (Աթէնքի մօտ գիւղ մը) 308 մանլիխեր հրացաններ և 45,000 … փամփուշտ … հանեցին։ Ելեքտրական գործաւորներուն խնդիրը վատնգաւոր փուլի մը մէջ մտաւ։ …

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

Բեքին, 4. — Դահլիճը միաձայնօրէն հաւանած է Գերմանիոյ դէմ պատերազմի անմիջական յայտարարութեան մը։ Մք.

Բեքին, 4. — Դահլիճը միաձայնօրէն Գերմանիոյ դէմ անմիջական պատերազմի մը ի նպաստ արտայայտուեր է։ Հ.

Բեքին, 2. — Դահլիճը միահամուռօրէն Գերմանիոյ դէմ անմիջական պատերազմի ի նպաստ որոշում մը որձանագրած է։ Ռ.

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Արեւմտեան ճակատին

Բարիզ, 6. — (յ. մ. զեկոյց) Սուասոնի հիւսիսը Գերմանները գիշերուան ընթացքին մեծ ուժերով բազմաթիւ հակայարձակումներ ըրին մեր նոր գրաւած դիրքերուն դէմ։ Կռիւները կատաղի եղան մասնաւորապէս Լաֆֆօի շրջանին, Ֆրուա Մօնի հիւսիսը, Պրէյ-ան-Լաօնուայի հիւսիսը եւ Քիւրսիի հիւսիս-արեւելքը, բայց ամենուրեք թշնամւոյն ճիգերը փշրուեցան եւ յարձակող ալիքները ետ մղուեցան մեր կրակով կամ սուիններով եւ մենք, ամբողջապէս պահեցինք մեր տեղերը զոր կազմակերպելու վրայ ենք։ Այժմ կը հաստատուի թէ Գերմանները արիւնահեղ կորուստներ կրած են, որոնք երէկուան կռիւներուն այնքան ալ գիշերուան հակայարձակումներուն ընթացքին։ Մայիս 4ի եւ 5ի գործողութիւնները, ընդհանրապէս ներդաշնակ քալեցին անգլ. գործողութեանց հետ եւ անոնք մեզ տէր դարձուցին այն կողին, որուն վրայ կը տարածուի Շըմէն տէ Տամը՝ 30 քիլոմէթրէն աւելի ճակատի մը վրայ։ Մինչեւ հիմա 5800 գերիներ համրեցինք, մէջն ըլլալով հարիւր յիսուն սպաներ, որոնց մէջ կը գտնուին նաեւ զօրագունդի բազմաթիւ հրամանատարներ։ Սօրբ …

Շամբանի մէջ, Գրաւեցինք Քորնիյէ լեռան արեւմուտքը ամրացած յենակէտ մը եւ կռիւէ մը վերջ ետ մղեցինք, Մօն Հօի շրջանին մեր խրամատներուն դէմ ուղղուած գերման երկու յարձակումներ։ Մեր օդաօրմիղները 8 ռօնօ ռումբ նետեցին զինուորական հաստատութիւններու կայաններու եւ գիշերապահներու եւ մասնաւորապէս, Մեցի հիւսիսը Հակօնսակէի գործարաններուն վրայ բազմաթիւ հրդեհներ վառելով։ Թշնամի չորս սաւառնակներ վար առնուեցան։» Ռ.

Լոնտոն, 6. — Անգլ. հեռագրով զերման զեկոյցը կ'ըսէ. «Էնի վրայ Ֆրանս. հրետանին գործունէութիւնը մինչեւ այսօր, աննախընթացի սաստկութեան մը ասիճանին հասաւ, որը տեղի կ'ունենար նոր յարձակում մը պատրաստելու համար, որ մղուեցաւ երէկ առաւօտ, նոր զօրագունդերով Էլէթի եւ Քրաօնի միջեւ 35 մղոն ճակատի մը վրայ։ Կուրծք կուրծքի կռիւ մը շարունակուեցաւ մինչեւ գիշերուան ժամը մէկը։ Ֆրանսացիք գրաւեցին Շէվրէօն եւ Վէնթէրպուրկի բարձունքը ուր մեր դիրքերը ամբողջապէս փճացուած են.» Ռ.

ՄՈՒՇ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

Լոնտոն, 6. — Ռուս զեկոյց մը կ'ըսէ թէ Կովկասի ճակատին վրայ, ռազմական պատճառներով, մեր գունդերը Մուշի եւ Օղնուտի շրջանին մէջ նոր գիծերու վրայ քաշուեցան եւ թուրքերը Մուշը գրաւեցին արեւմտեան ճակատին վրայ։ Մեր հրետանին ռմբակոծեց Քովէլի արեւելքը Փօվվէյսի կայարանը ուրկէ ուժգին պայթումներ լսուեցան։ Ս… սաւառնակները ռումբեր նետեցին …րանին վրայ։ Ռումէն ճակատին Վիլնաի կայ… յարձակում մը բրաւ Մօնտ… վրայ թշնամին … արեւմուտքը բայց մեր ծանր … Բերէպա-Քաշինիւլի … հրետանին ետ մղեց զ… …ային։ Ռ.

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՕԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԷՆ

Գահիրէ, 5. — Մեր վեր… …ին զեկոյցէն ի վեր, Պաղեստինի ճակատին վրայ … նաւորապէս նշանակելի ոև է բան չկայ։ Մեր վերջին յառաջխաղացքին յաջորդեց ամրացումի և պատրաստութեան շրջան մը, որուն ընթացքին քանի մը պզտիկ գործողութիւններ եղան համազօր արդիւնքներով։ Մեր պահախումբերն ու մեր ձիաւոր զինուորները յարատեւ կերպով չարչրկեցին թշնամին, գրեթէ ամէն օր անկէ գերիներ առնելով պզտիկ հանդիպումներու պահուն։ Ամսուան ընթացքին 429ի չափ գերիներ բանեցինք։ Մեր օդաօրմիղները մեծ գործունէութիւն մը ցոյց տուին՝ թշնամի դիրքերուն վրայ խուզարկութիւններ ընելով և ռումբեր նետելով անոնց զինուորներուն և հաղորդակցութեանց գիծերուն վրայ։ Մեր հրետանին արդիւնաւորապէս ռմբակոծեց Կազաի մէջ թէ շուրջը՝ թշնամի ամրութիւնները և ճշգրիտ կրակ մը ուղղեց թնդանօթներու և ռազմամթերանոցներու վրայ։ Մայիս 1ի օրը, ռազմանիւթի մթերանոց մը, որ նշանակուած էր Կազաի մեծ մզկիթին մէջը կամ մօտերը, անանկ անհաւասար օրաստուով մը պայթեցաւ որ ցնցումը խիստ հեռուները զգալի եղաւ։ Կը վախցուի որ մզկիթին շէնքը վնասուած չըլլայ սոյն պայթումէն։

ԶԻԱՐՇԱՒ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ

12, 19 Մայիսի Շաբաթ օրերը

ՍԱԿԱՐԱՆ

7 Մայիս 1917

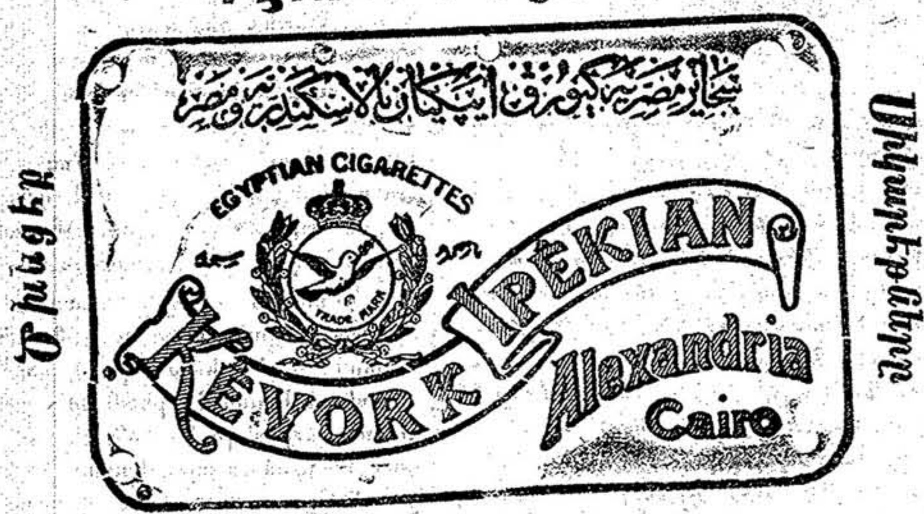
ԲԱՄԲԱԿ		Բացում	Փակում
	Մայիս	50.65	50.42
	Յուլիս	49.15	48.85

ԲԱՄԲԱԿԻ ՀՈՒՆՏ			
	Մայիս	1390 մէլ.	1415
	Յունիս	1415	1435
	Յուլիս	—	1445

ԱՐԺԷԹՈՒՂԹ (Պաշտ. Սակարան)			
Գրեսի Յօնակէ	1886	Յր.	—.—
» »	1903	»	264.—
» »	1911	»	263.—
Բանկի Օրկաօրւդի		»	—.—
Բլամաքա		»	—.—

ԳԷՈՐԳ ԻՓԷԿԵԱՆ

Ծխախոտ — Սիկարէթներ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

ԿԱՍՍԱ ՏԻ ՍԿՕՆԹՕ Է ՏԻ ՐԻՍՓԱՐՄԻՕ

CASSA di SCONTO et di RISPARMIO

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանք 9,031,000

[illegible]

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

CRÉDIT LYONNAIS

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ԼԻՕՆԻ ՄԷՋ 1863ԻՆ

Դրամագլուխ՝ 250,000,000 Ֆրանք

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՓԱՐԻԶ

[illegible]

Մասնաճիւղք Եգիպտոսի՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Փոր-Սայիտ

[illegible]

ՊԱՆԳՕ ՏԻ ՌՕՄԱ

Banco di Roma

Հաստատեալ 1880ին

Դրամագլուխ 200,000,000 Ֆրանք [illegible]

[illegible]

Մեծ Գործատունն Ծխախոտի եւ Եգիպտական սիկարէթներու

ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՋԱԿԱԶԻԿ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համբաւաւոր են իր Ապանէիմա (Աւօզ) Ծխախոտները եւ Սիկարէթները

ՌՕՍԻԱ Ապահովագրական Ընկերութիւն

COMPAGNIE d'ASSURANCES ROSSIA

Հիմնուած 1881ին ի Պետրոկրատ

Դրամագլուխ՝ ամբողջովին վճարուած	ռուբլի 5,000,000
Ծուղխատուութեան հիմնադրամ	Փրանք 275,000,000
Ընկերութեան ապահովագրութեանց վճարուած հատուցումներ եւ դրամագլուխներ	» 1,090,000,000
1914ի շրջանին գանձուած թրիմներ եւ տոկոսներ	» 155,000,000

[illegible]

Ամէն կարգի տեղեկութեանց համար դիմել

[illegible] c/o Egyptian Bonded Warehouse Company Ltd., Նամակատուփ Թ. 482 — Թելէֆոն Թ. 10-87.

Եւ Եգիպտի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ Ընկերութեան Գործակալութիւններուն

Ամառուան եղանակին տաքին Աղեքսանդրիա եկող մեր Գաւառի եւ գիւղերու ընթերցողներուն կը յանձնարարենք

Մեծ Հաշարան Արեւելեան

Սօհամէս Ալի հրապարակ, թիւ 14

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԷՐ

Յ. ԿԻՄԻՐԻԿԵԱՆ

Տեսակ տեսակ հացեր եւ մաքուր կերակուրներ. ափերի առատութիւն, չափաւոր գիներ. կանխավճարներ. համար ամսական 16 զեռշ. Փորձեցէք եւ պիտի համոզուիք.

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ

Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ՝ ամբողջապէս վճարուած Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնատեղի ԱԹԷՆՔ

[illegible]

Հաշիւներ 3 ... ամիս վճարելի
» 3,50 9 ամսուան »
» 4 1 տարուան »
» 5 5 տարուան եւ աւելի

[illegible]

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԹՈՒՐԻՆՕԻ ARMENIA

Պատկերազարդ ամսաթերթին

[illegible]

Բաժանորդագին՝ 5 Ֆրանք

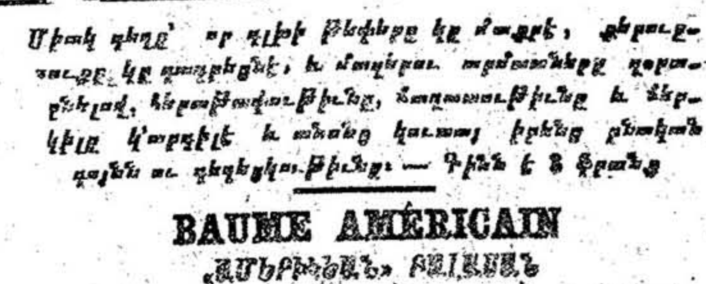
Հասցէ՝ Rédaction de la Revue Armenia, 73, Corso Regina Margherita, 73 TORINO (Italie)

REGENERATEUR DES CHEVEUX «TACHDJIAN»

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ «ԹԱՇՃԵԱՆ»

[illegible]

BAUME AMÉRICAIN

«ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԲԱԼՍԱՄ»

[illegible]

Վաճառման կեդրոնատեղի՝ New American Pharmacy and Drug-Store

ԴԵՂԱՐԱՆ

ԱԼՊԻՕՆ

Սեփականատէր՝ Պ. ՊՕՂՈՍ[illegible]

Աղեքսանդրիա

Տոքթ. Ն. Թօփճեան

[illegible]

ԱԼՊԻՕՆ Հայկական Դեղարան

ԿԱՐԴԱՑԷՔ

ԱԶԳ

ՕՐԱԹԵՐԹ

[illegible] The Azk Publishing, 789, Washington St. Boston, M[illegible]

THE NEW ARMENIA

[illegible]

Հասցէ՝ The New Armenia, 949, Broadway, New York

ՏՊԱՐԱՆ

[illegible]